

Setanburukalo san 2010
San 38nan - Boko 464nan
Songo = dōrōmē 35

KIBARU

Kunnafoniseben bota kalo o kalo - BP : 24 - Téléfoni : 20.21.21.04 Kibaru bugufiye Bosola Bamako

Dōnkilidala Sese
Daramé :
saya man gelen fo
donsebaliya

N° 8

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture dantigékan Mali ka yéreta san 50nan hukumu kōnō

Sorodasiw ka defileba kéné yoro dōw

O ye laadalako ye; san o san ni faso tōgōladonba dō sera Mali kōnō, jamanakuntigi be laseli kē o kojew kan. Mali ka yéremahoroya sōrōlen san 50 in hukumu kōnō, Amadu Tumani Ture ye taasibila kē ka jésin mōgōw ma, minnu jennā u ni kō (sedusuw) k'u disi da tubabu marabaa juguw la, k'a jini k'olu bali ka don Mali kōnō. Sabula u y'a dōn ko hōrōnya jōgōnna tē. Fōlō ce farinw ka dusukungeleya n'u ka yéredi fasoko la, o de y'a to ni Mali y'a ka yéremahoronya sōrō san 1960 setanburukalo tile 22. O kéra don ye, Malidenw tēna nīnē min kō. Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ka dantigékorofow la ka kéné ni donba in jénamayali ye, a ye Mali kanhōrōyabaaw walenumandon. Minnu be dijne na yan ani minnu y'an kōn alikiyama. San 50 in kōnō, a ko baara nafama caman kera, minnu be mōgo jigi sigi Maliko la. A ko Maliden bēe ka kan ka waso n'o cesiri ye. Amadu Tumani Ture ka fo la, san 1960 setanburukalo tile 22 y'a sōrō gitōrōn kilométere 350 dōrōn de be Mali kōnō; san 2010 in na, gitōrōn hake be kilométere 5.700 na.

Goférénamabaarakela mōgo faamuyalenba hake tun te tēmē 20 kan. An be don min na, jamanakuntigi ka fo la, o hake be se 12.000 ma. Séné nasira la foro labennen hake tun te tēmē taari 50.000 kan. Sisan foro labennen hake sera taari 345.240 ma. Kēmesarada la Maliden 2 dōrōn de tun be ji saniman sōrō ka min. Bi, Maliden kēmesarada la 73 ni murumuru 34 be ji saniman sōrō. Yanni Mali k'a yére ta, ji saniman sōrōyōtō tun ye 3 ye. Fen min ye kuranko ye, mansin fitinin 2 dōrōn tun be kurand di. N'o ye Bamako Darisalamu ta ani Felu ta Kayimara la. Nka san 2010 y'a sōrō kurandimansin 19 be Mali kōnō; ka fara kurañdimansin 6 wēre kan, Mali n'a kerefejamana dōw jelen be minnu na. Yanni yéreta ka kē, Mali jama hake tun te tēmē miliyon 4 kan. Bi- bi in na a jama hake be miliyon 14.500.000 la. San 1961 zanwuyekalo tile 20, Mali ye tubabusorodasiw labo jamana kōkan. Yéreta in kōnōna na, jamanakuntigi y'a jira ko Maliden minnu be tunga fe, u ye makoba je jamana in ye. A ye foli ni

walenumandon lase u ma. K'a jini u fe, halibi u ka do fara u ka césiri kan; sabula ko jamana in y'an bēe de ta ye. Mali y'a ka yéremahoronya ta, ka Faransi ka jonyajuru tige ka bō jamanadenw kan na. Amadu Tumani Ture ka fo la, jamana fen o fen be Mali k'o hōrōnya lakodon, jēnōgōnya anि baarakēnōgōnya siraw na jiidi a n'olu ce. Yéremahoronya sōrōli san 50 ye jinan ye. Ko caman kera jamana in kōnō. Malidenw ye ko caman men, ka ko caman ye, ka ko caman kē. An ka miiri la, ko o ko be Mali ka yiriwali sinsin, jamanadenw bēna u

fanga digi olu kan. Yélema kura bēna don Mali marayōrō dōw cogoya la. N'o ye ka erezōn kura dōw dantigé anि ka sérékili kura dōw fana dantigé. Yélema bēna don Bamako faaba fana maracogo sariya la. Komini 6 minnu b'a kōnō, olu be kē kominiba kelen ye, ka méri kelen sigi o kun na. Fen min ye kiiriw tigeyōrōko ye, yélema bēna don olu fana cogoya la. O be kiiritigeyōrōw surunya sigidalamogow la; min b'a to kiiriw ka tige nōgōya la, kasōrō mōgōw ma yōrōjantaamaba kē. Du ani mōgōya sariya kura min kuma be sen na, o bēna latilen ka bēn n'an danbe ye, walasa an ka hadamadenya kēcogo bēre be se ka bēn n'an mōgōnōgōnw ta sariya ye dijne kōnō.

Dokala Yusufu Jara

KONOKO

- n° 2 : AMAPU ye do fara a ka kunnafonidjlawika domiya kan
- n° 3 : Malidenw hake jateminebaaraw be nīn kā cuncé
- n° 4 : Yéremahoronya sanbidiurusef jenajew daminena Logo Sabusire
- n° 5 : Mali ka san 50 taama politiki nastraw la
- n° 6 : Batakiw
- n° 7 : Kalankone N° 98nan : Jamana Sariyasumba (2)
- Dukone N° 73nan : Demisenninw ka hake (2)

AMAPu ye dō fara a ka kunnafonidilaw ka dōnniya kan

Mali ka kunnafoni ani lakamuni cakeda n'o ye AMAPu ye, o ye kunnafoni dicogo numan kalan ke a ka baarakela dōw kun Kayi mara konseyejekuiu dagayorola; k'adamine setanburukalo tile 13 ka se a tile 17 ma san 2010. Dine tōnba bolofara min nesinnen be denmisenninw kunkow nənaboli ma n'o ye «UNICEF» ye, kalan in kera n'o ka deme ye. A tun be tali ke kunnafoni səbəncogo numan feerew, denmisenninw ka hakew ani u bilali diyagoyabaaraw la kasoro u si hakema se; denmisennin ladoncogo du kono ani a ka jamana fe; mögōw lafaamuyacogo numan SIDAKO la; ani denmisennin minnu be dabolo jugu kan olu ka geleyaw.

AMAPu togola lasigiden minnu be Kayi, Kita, Yanfolila, Kolonjeba, Bananba, Baraweli ani Tumutu sərekili la ka fara Kibaru ni Kibare kunnafonidilawkan, kalanin nesinnen tun b'olu ma. AMAPu be sigidalamogow kunnafoni fasokan saba la; bamanankan (Kibaru), marakakan (Kibare) ani fulakan (Kabaaru).

Baaradegekalan in damineni nəməgoya tun be Kayi gofereneri ka baarakejekulu nəməgo Kaman Kane bolo. Kayi perefe Adama Kansayi tun be kene kan ka fara Kayi konseyejekulu nəməgoba dankan fōlo Baji Kante kan. Karamogo nana fila minnu ye kalan in ke, olu tun ye AMAPu ka kunnafoniko nəməgo Gawusu Tarawele ye, ka fara Bakari Kulubali kan. Ale ye kunnafonidila ye faso ka kunnafonisəben Esori kono.

Kaman Kane ka kɔrofow la, a y'a jira k'a nisondiyara ni nin kalan in keli ye Kayi yan. A ka fo la, ni kunnafonidila wadənni yara denmisenninw ka konew kan, a b'a to oluka seka sigidalamogow lafaamuya konuman. Denmisennin ye jamana sinisigiye. A ladonni y'a mansaw

ani jamanaden bəe kunko ye; i n'a fo Kaman Kane y'a jira cogo min na.

AMAPu kunnafoniko nəməgo Gawusu Tarawele y'a jira, ko kunnafonidilaw ka kalan min keto file nin ye, a nogonna kera ka teme Moti ani Kulukoro. A ko do kera Segu san 2009, ka dō fana ke Sikaso san 2010 in na. Kumajogonya sabaticogo numan, o ye AMAPu ni «UNICEF» ka bolodinogonma kun dō ye. San 2009 konona na, cakeda fila ninnu benna baara dōw waleyali kan, ka bo san 2009 na ka se 2012 ma. Kunnafoni dicogo numan n'o ye kumajogonya ye, o b'o baara bolodalenw na. AMAPu togola lasigiden minnu be sərekili la ani Kibaru ni Kibare kunnafonidilaw, a dabora ka do fara olu ka dōnniya kan, u ka baara konona na. Gawusu Tarawele ka fola, an file kene min kan nin ye, o ye AMAPu ni «UNICEF» ce benkan do waleyato ye. A y'a jira kunnafonidilaw la, k'an be kene min kanyan, aw ka baara kəcogo numan kalan don, denmisenninw ka hakew sidonni kene fana don a' fe.

Denmisenninw ka hakew ani denmisennin minnu te dabolo numan kan, olu ka geleyaw, o dakun fila walwalanna Daramani Sangare fe. Ale be baara ke Kayi mara hadamadenya sabatiliyanogondeme cakeda nəməgoyaso la. A y'a jira ko denmisenninw ka hakew labatoli sariya tara Zenewu, Suwisi jamana na kabini san 1924. Dine jamana yəremahoronyalenwka tōnba «ONU» jenna n'a waleyali ye san 1989 nowanburukalo tile 20. Mali y'a tegenobila a labatoliseben na san 1990 utikalo tile 29. Daramani Sangare ka fo la, Somali ni Lamerikenjamana fila de ye seben in tegenobila kosa inna jamana tow kofe. A y'a soro Somali kele min be sen na halibi, o daminetu don. Nka Lamerikenjamana koni ta kun tun ye

k'a dōn ni seben in n'a ka sariyaw be tali ke nogon na. Sabula ni jamana min ye denmisenninw ka hakew matarafalisariya tegenobila, alabatoli ye wajibi ye a ma ka teme a yere ka sariya talen bəe kan.

Mali kono, denmisennin man kan ka bila baara kologelen na kasoro a si hake ma san 18 dafa. Furub'oba raw la. Aka hakewye nənamaya, dumuni, siyore numan, kəneya, kalan (ladamuni), ani lakanako numan ye.

Fen min ye denmisennin ladoncogo ye du kono ani faso fe, ka fara sidako kunnafoniw kan, o dakun fila walwalanna Dogotoro Hama Ali Sangare fe. Ale be baara ke Kayi dogotorosoba la, min be wele Lopitali Fuseni Dawu. A y'a jira ko denmisenninw ladoncogo ka jugu mogokorobaw bolo kosebe. A ka fo la, san 2006 konona na, segesegeli min kera dije kono saya kan, o y'a jira ko mogo ba kelen o ba kelen fatura, ko 191 tun ye denmisenninw ye. O la denmisennin duuru o duuru, 1 fatura kasoro o ma san 5 soro. Jatew y'a səmentiya, ko denmisennin fatulen tan o tan na, 8 ka bana y'o faga so, taa ma ke n'o ye dogotoroso la.

Dogotoro Hama Ali Sangarey a jira ko «UNICEF» ye dabali dōw tige, minnu waleyali b'a to denmisenninw be ladon ka ne. Sida yera mogo folo min na dine kono, o kera Ameriki gun kan. Nka bi-bi in na, Afiriki sidato hake ka ca ni dine gun 4 tow ta ye. Sida be soro sira saba fe. cənimusoya, fen jolima wani muso, kənomia sidabanakiseto b'a yelma a den fe.

An be don min na fura te sida la folo. Waleya dōw be yen, olu matarafali de be mogo tanga bana jugu in ma. Yeremine kafogonya la, sidato joli fəgenni, ani fugula nafama donniki kafogonyaw senfe.

Baaradegekalan in tile 5 kuntaala kono, an taara yor 2 laje. Yor fo kera ORTM Kayi ye. So belebeleba

in be Kayiba, Legalisegu kin na. ORTM Kayi dayelēla san 1992 setanburukalo tile 22. Mog 30 be baara ke a kono. N'a bora mogo filal, a to 28 si ma kunnafoniko lakoli ke. An taara baro ke ton do fe a dagayorla. Sida banakise yera denmisennin minnu joli la, olu ka ton don. U be se mog 16 nogonna ma. U ka baara ye fen min ye, ani geleya min b'u kan, bonye in kun tun ye an ka se k'olu dōn. Ton in nəməgoba y'a jira a ka kɔrofow la, k'olu ka baara ye denmisennin sidabanakiseto farali ye nogon kan, k'u son hakili la, ani furakise min be banakise balika tineni ke mogofarikolo la, k'o nini ka di u ma. Ton in sigira sen kankabini san 2007 zuwenkalo tile 8. U y'a jira k'u ye o baara in damine ni denmisennin 36 ye; nka an be don min na, u hake sera mog 253 ma Kayi kin 5 mumé kono. Denmisennin ninnu si hake b'a ta san 2 la ka se 18 ma. Cəmanhinv ni musomanninw don. Denmisennin minnu be lakoli la, ton in be kalankeminew san olu ye. U be to ka nənajew ke; nka u ka nəməgoba y'a jira k'u te wari fosi soro o la.

Sida banakise file denmisenni kulu min joli la nin ye, a ka tondamana yor to bolo min b'a to a be se ka a ka denmisenninba ladonta ninnu fara nogon kan yor kelen na. A dagalen be yor min yere la, o singalen don a ma folo hadamadenya sabatili ani nogondeme cakeda fe. Musaka fana t'a bolo k'a sagolabaaraw ke. N'o te dugukolo dira a ma; o selen te ka jo folo warintanya fe. U ka fo la, u san kelen ye nin ye u ma deme fosi soro. U y'a jira k'olu be denmisennin ninnu fara nogon kan waati ni waati. Ni min si hake sera san 16 ma, o ka sidako kunnafoni be soro ka da o tulo kan ni hakili numanye. Nka ni denmisennin si hake ma se o ma «Don do be denmisennin ye» ton bolo, a ka sidako kunnafoni be to gundo la a ma.

Dokala Yusufu Jara

Masina ye yeele soro

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye Nbewani maloseneyorō taari 2.500 labenni dabaje folo ke setanburukalo tile 18 san 2010. Ka laban ka Masina kura labila o don kelen na. Nansarajekulu nəməgo n'o ye Giyakomo Durazo ye, o y'a ka nisondiya jira Nbewani maloseneyorō walangatali la. Sabula a be san 20 bō bi, Nansarajekulu ye wari don foro hake min labenni date, o be se taari 3.000 ma.

Fen minye Masina kurankoye, goferenamanye juruminta tajifeerejamanaw ka tōnba «OPEP» fe Ofisidizeri baaraw kama, o wari do kera k'o musaka. Walasa kuranko in ka sabati, sefawari 789.088.728 donna a baaraw daf. Kuranjuru temena yor min fe o kuntaala ye kilometre 33 ye dugu nəfe. Moteri n'o ye gurupu elekitorozeni ko ye, o saba be ka yeeleko in nəgoya. A kelen kelen fanga ye kilowati 350 ye.

Kuran min fanga ka bon kosebe, k'o sama ka bō Segu ka teme Marakala fe fo Nənən, jamanakuntigi y'o fana baara kurapoto folo turu. Dugu hake minnu b'o furancé in kilometre 107 kuntaala kan, a bəna ke sababu ye olu ka kuran soro.

Mali ka yəretə san 50nan hukumu kono, bolofenjira dō kera Marakala. Sənekeminen minnu dabolen be Ofisidizeri labaariali kama ani nakolafen minnu soro la, olu jirali tun don mögōw la. Jamanakuntigi tilalen k'o kurapoto folo turuli la, a taara a ne da o fen ninnu kan bolofenjirayorō in na.

Moriba Kulubali / Dokala Yusufu Jara

Mali ka san 2011

baarakənafolo bolodalen

Mali ka san 2011 baarakənafolo bolodalaje kera minisiri nəməgo Modibo Sidibe ka minisiriso la setanburukalo tile 15 san 2010. Laje in nəməgoya tun b'a bolo. Minisiri cāman tun be kene kan. Minisiri min ka baara nesinnen be faso ka baarakənafoloko ma nafoloko ani wariko minisiriso la, o ye Lasine Buware ye. O y'a jira ko san 2011, Mali jigi be nafoloko hake min soro la, o ye sefawari miliyari 1.184 ye; kasoro a jigi tun be hake min soro la san 2010 na, o tun ye miliyari 1.151 ye. Musakaw kiimena ka bila miliyari 1.326 la; kasoro san 2010 ta tun ye miliyari 1.281 ye. Kəmesarada la o ye 3 ni murumuru 50 yelennen ye san 2010 musakaw kan. O b'a jira ko san 2011 baarakənafolo ka kan ka dese ni sefawari miliyari 142 ye.

Gofərenamən bəna demewari minnu soro a ka baarakənafoloko la ka fara a ka dabali wəre tigetaw kan, olu bəna ke sababu ye ka san 2011 baarakənafolo dafa. Lasine Buware labanna k'a səmentiya, ko demewari minnu ka kan ka soro jamana kōkan, k'o be se sefawari miliyari 81 ma.

Minisiriw jenna ni Mali ka san 2011 baarakənafolo bolodalen ye u ka laje wəre senfe setanburukalo tile 24 san 2010. A bəna jira depitew la; olu de b'a waleyali yamaruya di

Madiba Keyita / Dokala Yusufu Jara

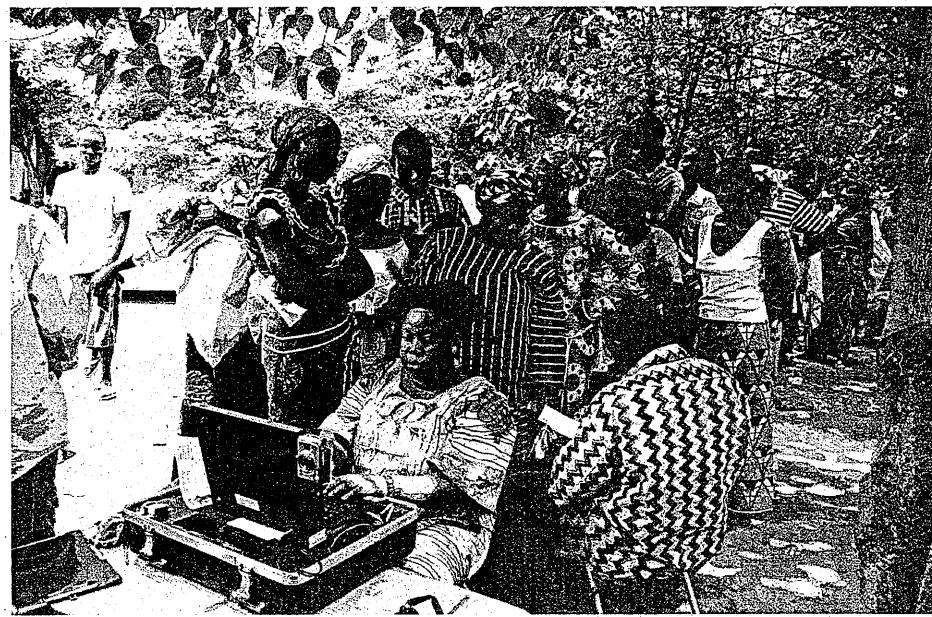
Malidenw hake jateminébaaraw bë nini ka cunce

Maliden bëe bugunnatige sëbenni n'oye «RAVEC» ye, o dagura jamana kono. A to min bë sen na halibi, o ye kokanmaliden sëbenni ye.

Jaabi folo min sòròla, o y'a jira ko këmesarada la, Maliden 105 bugunnatigera jamaria kono. Kayi ni Kulukoro maraw la, këmesarada la mogo 100 sëbenna. N'o te Mali marayorëtobëe la, teme këra Maliden hake kofolen bëe kan. An be don min na (utikalo tile 30) sisani, a jirala ko maliden jatelen hake bë miliyon 13.940.319 na.

Maliden hake jateli baaraw n'o ye «RAVEC» in ye, o nemogë Moriba Sinayoko y'a jira ko sarati min tun dara mogo bëe jateli la, k'o dagura. Nka ka da baara in nafa kan, do farala sarati dalen in kan, walasa mogo minnu m'u togow sëben folo, olu ka se ka sëben serekiliw la, ani Bamako komini 6 ninnu kono. A yera ko Mali dugu dòw an'a buguda dòw kono, halibi mogo caman ma soro togosoben na. «RAVEC» in dun mana cunce peuw kasoro Maliden fen o fen ma sëben, o tigi tèna se ka Mali ka sëben nafama si soro tuguni. Sabula a tèna se ka lakodon Maliden ye.

Moriba Sinayoko ka fola, san 2006 la, sariya dòy'a jira ko Maliden bëe ka sëben ka nimorë ke mogo kelenna bëe la. O b'a jira ko «RAVEC» ma dabo bugunnatige dòron sëbenni kama;

«RAVEC» in dun mana cunce peuw kasoro Maliden fen o fen ma sëben, o tigi tèna se ka Mali ka sëben nafama si soro tuguni.

nimorë dili mogo kelenna bëe ma, o y'a nafa dòye. Mogo si ni mogo si te je nimorë kelen na. Mogo min mana fatu, o n'a ka nimorë be joosi ka bo Maliden hake la. Min fana mana bange, o n'a ka nimorë kura bë sëben ka fara Maliden hake kan.

Maliden hake bugunnatige sëbenni tun bë nin dakun ninnu na san 2010 utikalo tile 30:

Kayi mara la, a jirala ko Maliden 1.805.494 bë yen. Këmesarada la mogo 93 ani murumuru 11 sëbenna. A to ye mogo 135.985 sëbenbali ye.

Sikaso mara la.

Segu mara la, a tun jirala ko mogo 2.229.917 bë sòròyen; nka 2.341.937 sëbenna. Këmesarada la o ye mogo 105 ani murumuru 02 sëbennye.

A tun jirala ko mogo 1.967.907 bë Moti mara la; nka mogo hake min sòròla ka sëben, o sera 2.039.515 ma. Këmesarada la o ye mogo 112 ani murumuru 40 sëbennye.

Gawo mara la jateminew tun y'a jira ko mogo 542.696 bë yen; nka 585.649 sòròla ka sëben. Këmesarada la o ye 107 ani murumuru 91 sëbennye.

Kidali mara la mogo 73.113 min tun kofora k'o ka kan ka soro yen, teme këra o hake kan. Sëbennye sera mogo 79.078 ma. Këmesarada la o ye 108 ani murumuru 15 ye.

Bamako faaba kono, a tun jirala ko mogo 1.334.786 bë yen; nka minsòròla ka sëben komini 6 ninnu mumé kono o sera 1.986.819 ma. Këmesarada la o ye 148 ani murumuru 85 ye.

San 2010 in utikalo dògokun laban na, Mali perefe bëe tun be laje dò la Bamako, sëben fila labaaracogo numan kan.

O sëben fila ye mogow sigiyorow faranfasiilisëben ani fili minnu mana ye mogow bugunnatigeli to la, olu latilencogo numan.

Berema Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

Senu pankurunjiginkene bëna ke yçro numanba ye

Mali jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye baara dòw tufaden folo da Senu pankurunjiginkene na setanburukalo tile 13 san 2010. O baaraw bëtali ke pankuruntalaw bisimilayorë kura, ani yçro wërew pankurunjiginkene na. O baara ninnu musaka bë se sefawari miliyari 35 ma.

Lamerikenjamana bëna a jo n'o musaka in dili ye. U ka cakeda min bë yan n'o ye «MCA-Mali» ye, o bë baaraw musaka bo..

Baara minnu këto file nin ye, u bëna Senu pankurunjiginkene lakuraya. Mogow bisimilayorow, bolifénjyorow, sira minnu bëna bila pankurunjiginkene na, namaw bayelemayorow, kuranko ni jiko ani jinogow lamarayorow.

Senu pankurunjiginkene lakurayali min fora Lamerikenjamana fe, a musaka mumé ye sefawari miliyari 90 ye. Yorë kura minnu kofolen file, Siniwajamana cakeda min bë wele angilekan na «Sinohydro Corporation», o b'u jo kalo 23 kono. Baaraw kòlosili bë cakeda wëre bolo min bë wele «AECOM Techsul».

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture y'a jira ko ni Senu pankurunjiginkene baaraw banna, a bëna ke sababu ye k'a fara dije pankurunjiginkenëbaw kan.

Bayi Kulubali / Dokala Yusufu Jara

Senegali, karamogow nangira k'u y'u ka kalandenw bila garibuya la

Senegali faaba la Dakaro, karamogow 6 nangira k'u bila kalo 6 jantonyerela kasol la, k'u y'u ka kalandenw bila garibuya la dugu nefé. N'i y'a siye folo ye garibuya keleli hukumu kono, nin noggona nangili ka ta ka silamediine karamogow sëgeré.

Morikaramogow ninnu bë laban ka alimani sefawari 20.000 sara. Kiiritigela min bë jamana sariyaw lafasa, o tun y'a jira k'u ka nangi fo san 2 kasol la, nka k'u datugu kalo 6 kuntaala kono. Kiiritigelaw m'a to ale ta la bilen.

An b'aw ladonniya, ko Senegali ye garibuya kon san 2010 in utikalo tile 25. A jirala ko mogo si kana ye delili la dugu nefé bilen, ni misiridaw dòron te.

Polisiw ye denmisennin dòw minne delili la o kofe. U si hake tun b'a ta san 6 la ka se 16 ma. Polisiw taara olu karamogow mogo 7 bës minne. Sabula karamogow de b'u ka kalandenw bila delili la.

Morikaramogow ninnu soronadonbaaw y'a nini kiiritigelaw fe, u ka hine u la.

San 2010 in awirlikalo la, hadamadenw ka josariyaw lafasajekulu min bë wele angilekan na «Human Rights Watch», o ka sëgesëgeliw y'a jira ko garibu minnu bë Dakaro kono, k'u sëbekorë tönnönen don u karamogow fe.

U bë su ni tile ban mogow dala delili la. U minécogo ka jugu u karamogow bolo kosebe.

Farikolonejaje kibaruyaw

1 - Samatasége fitininw ye Kongo demokaraliki denmisenniw gosi siye filia. Afiriki ntolatanna denmisén minnu si te san 17 bës olu ka Kupu ntolatan folow hukumu kono Kongo demokaratiki ni Mali ye noggon soro. Tanko folo la, o këra Kongo. Mali ye se soro 4 ni 1. Filanan këra Karidon setanburukalo tile 12 Bamako yan. Mali ye se soro tuguni 2 ni 0. Mali denmisenniw ni Kameruni taw bëna noggon soro Nowanburukalo tile 6 Yawunde. Dögokun filia o kofe, komasegin bë ke Bamako yan. Min mana se soro o bë taa a ka jamana joyoro fa Uruwanda san 2011 Zanwuyekalo la. Samatasége fitininw degelikaramogo ye Nuhun Jane ye.

2 - Joliba y'an kun köröt : Joliba gosira siye saba kupu «Kafu» la. Nka karidon, setanburukalo tile 19 san 2010, Joliba ye Sudankaw ka Ali Hilali gosi 2 ni 0, wenisisimarisi ntolanakene kan. Walasa Joliba ka se ka ne soro a ka ntolatañ nataw la, Nizerikaw ka ASFAN fe ani Libikaw ka Ali Ilihadji.

3 - Lamerikenw ye basiketi Kupudimoni ta : Nin tun y'a san 16 ye lamerikenw ma basiketi Kupudimoni ta. Nk'u ye jinan ta soro min këra Turuku jamana na. Lamerikenw ka basiketikela min bë wele Kewini Duran, o joyorë bonyara kosebe kupu tali la. Lamerikenw ye Turukiw gosi 81 ni 64.

Yeremahoronya sanbiduuruseli nena jew damine na Logo Sabusire

Sabusire ye Logojamana faaba ye Kasenkala, Kayi mara la. A ni Kayi ce ye kilometer 25 ye. A be ba numanbolo kan. Tubabuw ka gele kunkan folo cira yen. U soro la k'an ka jamana yoro to bee mine o kofe.

Yeremahoronya san biduuruseli kalo nena jew ye dakun saba ye : folo kera Sabusire, filanan kera Bamako, ka sabanan ke Kurukanfuga la. Nka nena jew be to sennà jamana kono fo ka taa se desanburukalo tile 31 ma.

Baara minnu kera Sabusire nena jeba in hukumu kono, an bëna kuma olu kan a' ye.

Tubabuw kelen ka Senegali mine, uy'u nesin Sudan ma, n'o ye Mali ye. Nka Kasenkajamana be Mali donda la. U tun te se ka don fo n'u ni Kasenkaw tun benna a la. Kasenkaw ma son tubabu ka jenogonya ma. A kera kelen ye u ni nogn ce. Tubabuw ye sebaaya soro. U donna diyagoya la ka Kasenkaw mara, ka soro ka Mali bee mara.

Mali ka yeremahoronya kelen folo damine na Kasenkajamana kan. A kera san 1878 setanburukalo tile 22 don Sabusire. Walasa jamanadenw hakili ka to o fasokunmabokel in na,

Modibo Keyita n'a jenogonya ye setanburukalo tile 22 sugandi k'a ke yeremahoronya sorolidonye. Odey'a to ni sanbiduuruseli in damine kera Sabusire.

Baara fila kera Sabusire nena jew senfe : kelen kera cogo min na, Tubabuw ni Sabusirekaw ce, o ladegera jama k'a ye. O kofe, ce farin minnu joli bonna Tubabuw kelen la an ka jamana kono ani fasokanubaanci minnu tora Maliko la, masiri do jora olu togo la, k'u walenumandon, k'a jira bimogow la, ani sini taw, k'u ma sa gansan, nine kana ke u ko.

Sabusire kelen kera masake min tile la, o tun ye Namodi Sisoko ye. Owaati la, a si tun be san 95 la. A kera ka Tubabu min to fanga ja Senegali, o tun ye Fataraba ye.

Tubabuw ka kelenbolo tun ye mog 585 ye. Gele 4 tun b'u bolo ani tubabumarifaw. U ka sotigw tun ye mog 80 ye. Kelenkuntigya tun be Yetinan Koloneli Ereyibo bolo.

Sabusire tun lamininen don ni tata ye k'a ben. Kelen damine na sogomada joona fe. A kuntaala sera lere 5 ma. Gelekisew ye wo bo tata la, tubabuw donna dugu kono. Olu ka mog 13°

tora sisi la. Jalatigi 2 tun b'olu la, kapiteni 1 ani Yetinan 1; ka mog 50 jogin. Mog 150 sara Sabusirekaw la. Masake Namodi Sisoko tora kelen la o don. Ale kera jamana masake folo ye min tora fasokunmabokel la.

Kelenladege min kera Sabusire, jamanakuntigini dugudenw nena ani kunnafonilaselaw, oy'a jira ko nidusu, tofanga ani feere tun be se ka dugu kisi, Tubabuw tun tene se Kasenkaw la. Nka Tubabuw bolominenw, gele ni tubabumarifa, an'u ka dönniya, olu de y'a to ni se kera kasenkaw la.

Jamanakuntigini kuma ta, foli ni tanuniw ani walenumandon kofe, k'a jira ko Sabusire minnen. Ko san 1878 setanburukalo tile 22, o kera sababu ye Bafulabe, Kita, Bamako, ani Segu ka mine Tubabuw fe. Kelenladege in kera sababu ye k'a hakili jigin Alimami Samori Ture la, Namodi Sisoko, Ceba ani Babenba Tarawele, Elihaji Umaru, Firuni Agi Alinsari, Mamadu Lamini Daramé, Seyibani Agi Fondaguma, Banjugu Jara, Serifu Hamala, Ingoma Agi Mohamedi Ahamed, Banzani Tera anidowerew. Olubee banna Tubabuw ka jonya ma.

Fasokunmabokel kera yoro minnu na jamana kono, jamanakuntigini da sera olu fana ma. Tubabuw n'an mansaw kera nogn na yoro minnu na : Gumankó, san 1881 feburuyekalo tile 11; Daba, san 1883 zanwuyekalo tile 15; Kunjan, san 1889; Welesugu, san 1890 awirilikalo tile 25; Noron, san 1891 zanwuyekalo tile 1; Jema, san 1891 feburuyekalo 21; Ngorifi Hondo, san 1895; Sikaso, san 1898; Nanku, san 1913; Belema Yangaso san 1913; Tomiyan, Bana, Koro, san 1913; Kumi, san 1915 marisikalo tile 18; Anderabukani, san 1916; Tabi, san 1920.

Masiri in labenna k'a ke fasokunmabo taamasiyen ye. A labenna an balimake Seki Sisoko fe. Jamanakuntigini ye fasodennumanya jala di a ma.

Masiri in dugumana ye sodenw ye. Fen koro be lamara yen. A sanfela mosenen don ka yelen, ka kelenkece filia jo o kan tabale b'u nefe.

Madiba Keyita
Alayi Lamu
Mahamadu Konta

Mali arajsoba n'a jabaraninsoba, ORTM ye sira jan taama

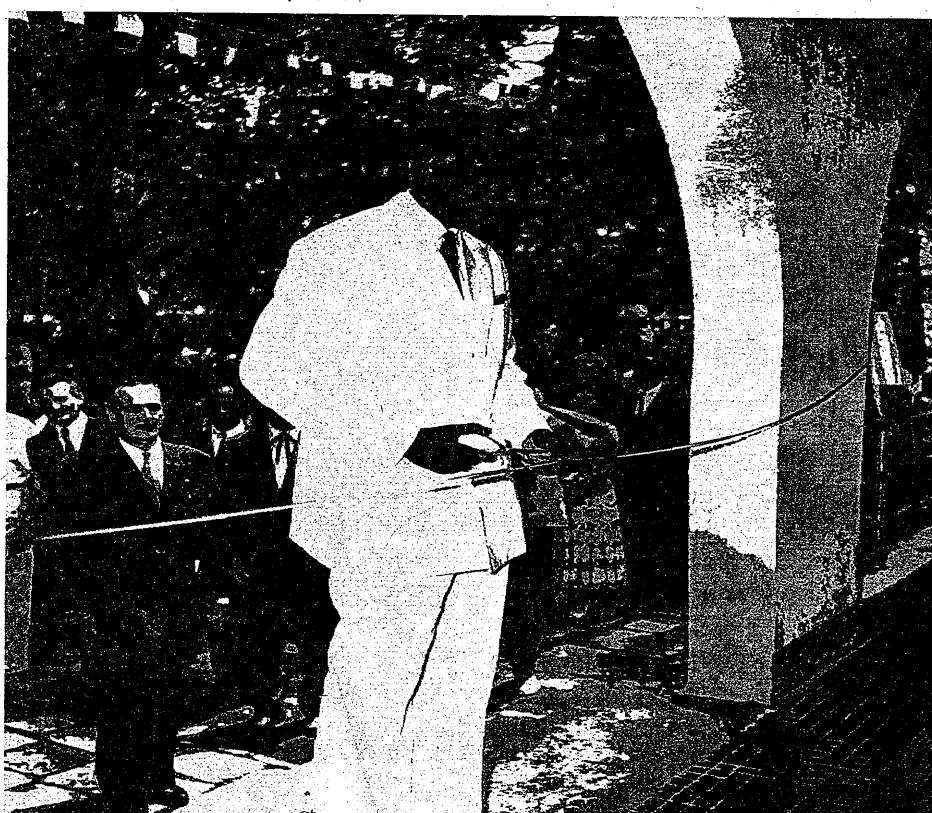
Mali ka yereta san bi duurunan hukumukono, an ka hakilijagab sera ORTM ma, n'o ye Mali Arajsoba n'a Telewisonsoba ye, a kununnama fo bi.

Nansaratile la, tubabufanga ye Arajo Sudan sigisen kansan 1957. O fanga tun ka dogo; nk'a tun b'o waatiw makow nena boro. A fanga tun ye kilowati 1 ye, a tun be lamen Bamako n'a laminidörondela, jamana yoro tow tun ta' soro.

Yereta kelen san 1960, jamana nemogow ye Arajo Sudan yelema k'a ke faso ta ye, k'a togo da Arajo Mali, ka taa a sigi Bosola, Bamako yan. A baarakela haké bora 8 na k'a ke 30 ni ko ye o waatiw la. Mansin fangama dōw ninina ani ka fasoden caman kalan arajolabaara la walasa Arajo Mali kunkan ka se ka lamen jamana marabolo caman kono ani kakan.

Yereta kofe san 10, Siniyaw ye demew ke ka nesin Arajo Mali ma. U ye anteni jan caman sigi Kati sira la, o y'a to jamana marabolow ka Arajo Mali soro an'an siginogo jamana dōw. O anteni jan ninnu sababuya la, Siniwajamana tun be se ka kunnafoniwlase Afirikijamana caman ma.

San 1970, kumaso 2 dayeléla ka fara körolenw kan. San 1971, Arajo Mali ka baarakeminen caman falenna

San 1960, peresidan Modibo Keyita ye Arajo Sudan yelema k'a ke Arajo Mali, e

k'u ke kuraw ye ka tila ka kumaso fila were laben ka fara körolenw kan.

San wolonwula o kofe, Alimanjamana nana n'a ka deme ye ka mansin nena maw di Arajo Mali ma ani minen kura caman fo ka se kumaso kuraw ma. O poroze in tora senna fo ka se san 1992 ma. Arajo

Seni 2 sigira sen kan o waatiw la. O poroze insababuya la Mali Arajsoba kunkansera jamana marabolow dugu caman na.

San 1983 setanburukalo tile 22, Arajo Mali ye Telewison soro. O kera ni Libijamana ka deme ye ni sefawari miliyari 2,5 ye. Faransijamana ka

deme tugura o la. O benna sefawari miliyari 600 ma. Telekareba kelen sanna n'o wari ye ani tele minen caman.

O deme in sababuya la, tele sera Segu san 1986, Kulukoro san 1989, Moti san 1993. Tajibojamanaw ka deme kera sababu ye tele ka se Sikaso san 1990.

San 1992 goferenaman ye sariya ta ka ORTM yelema k'a ke (EEPA) ye. O koro ye k'a kera forobacakeda kerénenkerénen ye, min be se k'a jo a yere kolo la, ka warinini a yere ye, k'a yere yiriwa a sago la; nk'o n'a ta bee a be deme soro ka bo goferenaman yoro.

Sidiki Nfa Konate ka fo la, ORTM nemogoba, a ka cakeda in ka lajiniye sanni san 2014 ce, jamanaden kemé o kemé, 75 ka se ka ORTM kunkan n'a jaw soro fo ka taa se 100 % ma. Arajo FM ka kan ka sigi Mali Komini bee kono an'a cikedugubaw. Maliden minnu be kakan, tunga la, ORTM kunkan n'a jaw ka kan ka lase olu ma nogoja la k'u to u sigiyoro la.

O kofe, fanga dijena n'a ye kenyereyew ka u togo latelewisonso sigi sen kan ka kene ni jamana sariyawye, i'n'a fo a kera cogo minna arajoko la ani telefoniko la.

Bakari Kulubali
Mahamadu Konta

Mali ka san 50 taama politiki nasiraw la

An ka jamana ye sira jan taama sannia ka se bi ma politiki nasiraw la. Mali temena Sosialisimu fe; o ma sira soro. Sorodasifanga nana o kofe; o fana juguyara. Paritikelenfanga, a ye do ke nin bee la, fo ka na se pariticamanfanga ma bi. An b'ola. O daminenan san 1991 ni mariskalo tile 26 fangayelema ye.

Nin tun ye Mali ka san 50 politikisira bakurubafoli ye.

An k'a laje ka don a kono k'a fesefesse doonin :

Koba min ye mogow nekorose san 1960 utikalo tile 19 n'a tile 20 don, o kera Senegali ni Sudan ka faranogonkan tijeni ye, n'a tun be wele «Federasondimali».

Jamana fila, Senegali ni Sudan, olu tun farala nogon kan, ka kejamanaba kelen ye. U y'u ka nemogo sigi, ka fanga sigibolow sigi, ka sorodasiw fara nogon kan, sendikaw, kalankow ani cakedaw.

Nk'obaara bee lajelen nana tijen suko ni duguje ce. Senegalikaw somina Sudankaw fe, k'u b'na ko bee nemogoya ta u sigilen jena.

Sudankanw fana somina Senegalikaw fe, k'u ni Faransi tubabuw be je la, ka Afiriki lasegin jonya la, k'a tuiu bo.

O benbaliya, ka fara Faransi ka sira kan, o deye a to ni «Federasondimali» tijena yoron kelen. Faransi tun sirannon don a ka jamana maralen k'orow ka tila a la ka bin jamana yiriwalew werew ka jo kono, i n'a fo Irisijamana ni Siniwajamana.

«Federasondimali» cilen, peresidan Modibo Keyita n'a jenogonw y'a naniya ka Sudane adamana jamana ye. San 1960 setanburukalo tile 2, u benna a kan k'a togo yelema k'a ke «Mali» ye, k'a ka yermahoronya ta.

Peresidan Modibo Keyita ka fanga
Peresidan Modibo Keyita ye Iakolikaramogoyakalan ke Senegali,

Gore, Kalansoba la min be wele «Senponti». A y'a ka politikibaara ke S'endikatonw kono, ka tubabuaarakelaw ni cikelaw lafassa; Faransi bannen a la ka da a ka fasokanw kan, Afiriki ka kelenya kanu, tononi kelelianijamanadenw ka netaa, sankorotali, a n'a jenogonw y'u nesin siniwajamana ni Irisijamana ma, k'olu ka dene pini.

Sudan ni Senegali ka je tijenen k'o, Modibo y'a nesin Seku Ture ani Kuwame Nkuruma ma, Gana peresidan. A n'olu fana ka faranogonkanmasira soro, k'sababu ke peresidan saba ka cekunya ye, bee ye kaman ye woro t'a si la.

O kelen minke, Modibo y'a ka fanga cooko, k'a banban; k'a sinsin Mali kono. San 1961, jagokesira soryiwasira, fanga sinsinni sira b'enkanw bolonobilala Mali ni Siniwajamana ce, Irisijamana,

Peresidan Modibo Keyita

cakiwalakiw, ani jamana werew. Mamadu Konate, ni Modibo Keyita ka pariti Erideya (RDA), o kera jamanaden bee ka pariti ye. O waati la, toncamanko tun be yen : PSP (Pesi) tun be yen ani ton werew, olu mogow bee farala RDA kan, ka ke tonba kelen ye.

RDA dili donnen, mogo o mogo ma son k'a deme, ka fara a kan o bee ye kunko soro. Mali y'a yere ka wari bo k'o togo da «FaranMaliyen». Mali boli sefawarijamanaw ton na, k'a ka wari gosi a yere ye, o ma ben jamanaden d'ow ma, sango jagokelaw ani faransijamana kanubagaw, sango Fofoyi ni Sengori teriw.

Jagokelaw ani warikurabo ma ben minnu ma, olu yemaniyajirataama ke Bamako san 1962 zuluyekalo tile 20, k'u ka nisongoya jira. O ma ben Modibo Keyita n'a jenogonw ma, o ma ben RDA ma. Mogo 75 minena olu la k'u kiiri fasojama ka kiribulon fe, k'u ye jamana janfa. Unagira u si kaso la, d'ow ta kera diyagoyabaara ye. U caman taara u ka kaso ke cencen kan Kidali; Fili Dabo Sisoko ani Hamaduni Diko, olu tun ye PSP nemogow ye; olu bilala u si kaso la. Jagokelaba d'ow tun be yen ko Kasimu Ture, ale fana sebekorongangira. Olu bee sara u sacogo ma don.

Modibo Keyita n'a jenogonw ye sandurubaara min boloda jamana kono, o waleyara gerente, diyagoya ani geleya suguya bee lajelen kono.

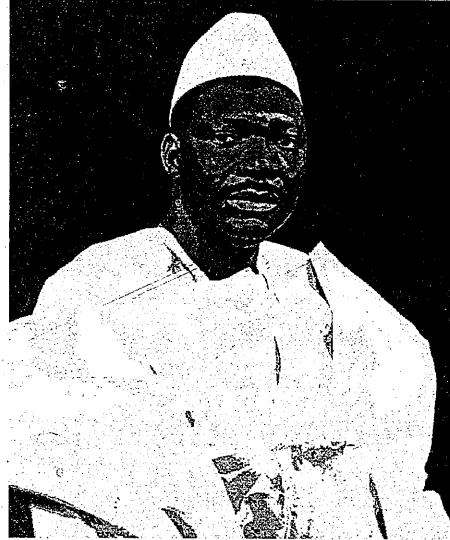
Benbaliya waati tun don dijne kono jijukorokele jamana soro batigw ni nogon ce : Lamerikenw ani Irisiw. Ni jamana o jamana tun taara Irisiw fanfe, lamerikenw tun b'i ke ujuguye, ani Faransi, Eropu tilebinyanfanjamanaw.

O fili ye Modibo n'a jenogonw soro, bawo Irisiw ka deme tun ye politikideme ye; nka nafoloko ni yiriwalianiben, an sigi jenogonjamana fe, o bee dajuru tun be Faransi, Lamerikenw an'u jenogonw bolo. A ko gelevalen fo ka damateme, Modibo yere jora a ka fili koro. A y'a nini ka segin Faransi ma; Faransi ye «Faran Maliyen» fanga bin. O kofe,

k'a nini goferenaman fe a ka caman bo a ka musakaw la. Jamana kono, politikimogow, ka fara balokogeleya ni warikogeleya kan. Modibo wajibiyara ka sariya kuma ta san 1967 utikalo tile 22. Erewolison juguyara ka taa a fe. Erewolison lakanabagaw : milisenw, birigajew, pariti denmisennamogow, olu y'u ta ke kele wulili ye pariti jugu kama. O kera tononi ni baganma suguya bee lajelen ye; su man di, tile man di, wari te soro, balo te soro. Sigi gelleyara fo ka damateme.

N'i dun ye dunun golobalen ye, n'a bilato te, a farato don :

San 1968 nowanburukalo tile 19, sorodasiw ye kudeta ke. U nemogow tunye Yoro Jakite ani Musa Tarawele ye. Semelensi tile la n'o ye sorodasifanga ye; olu ka kuma kera ko ka «faso bo bolo la», o kofe ka fanga lasegin jamadenw ma.

Peresidan Alifa Umaru Konare

Peresidan Alifa Umaru Konare

Ale ye san 10 ke fanga la, (san 1992 - 2002). Toncamanfanga peresidan filanan kera Amadu Tumani Ture ye. «Taransison nemogoya temenen k'o, ale sigira fanga la kokura wote senfe san 2002. A tilala ka sigi tuguni sanduurufanga la san 2007.

Sariya y'a jira ko peresidan kelen te se ka sigi ka teme sihe 2 kan, san duuru - duuru. Fine min be Mali demokarasi la bi, o ye jama bobaliya ye wotew senfe, koronfekel, ani dijegelya kololo jugu minnu te ka teme dijne jamana si kan. N'i ye yuruguyurugu ni sonyali, binkanni ni tononi fara o kan, i b'a ye k'a fo baaraba be Mali demokarasi fana bolo ale min kelen be misali ye bi Afiriki kono.

Mahamadu Konta

Mali donbaw politiki nasiraw la

San 1960 zuwenkalo tile 20 : «Federasondimali» ka yermahoronya don. Senegali ni Sudan tun farala nogon k

San 1960 utikalo tile 20 : «Federasondimali» cira. Senegali ni Sudan y'u ka yermahoronya ta.

San 1960 setanburukalo tile 22 Sudan Faranse y'a ka yermahoronya ta ka togo yelema k'a ke Maliye. Modibo Keyita kere jamana Peresidan folo ye.

San 1962 zuwenkalo tile 30 : Maliwari bora.

San 1968 nowaburukalo tile 19 : Kudeta kera, Musa Tarawele n'a jenogonw fe, ka fanga ta.

San 1979 zuwenkalo tile 19 : Musa sigira fanga la wote senfe. A tilala ka sigi tuguni san 1985 zuwenkalo tile 9.

San 1984 zuwenkalo tile 1 : Mali ye sefawari ta tuguni.

San 1991 mariskalo tile 20 : Amadu Tumani Ture ye kudeta ke, ka CTSP sigi.

San 1992 awirilikalo tile 26 : Alfa Umaru Konare sigira fanga la wote senfe san 1997.

San 2002 mekallo tile 12 - ATT sigira wote senfe, ka tila ka sigi san 2007 awirilikalo tile 29.

Yereta san 50 kono, yelema caman kera Mli la

Ne be Ala tanu, k'a barikada ni Mali ka yemahoronya soro san 50nan seli ye. San 50 in kono, ne ka foli be jamana in marabaa b'ee ye; dan te foli minna. Kabiri any'an yere ta don minna, fo ka na se bi ma, mogo si ma dugukolo yoro do dantige ka bila, ko Maliden were te se yen. Kabini an y'a yere ta don minna, fo ka na se bi ma, an danbe ma buruja, kongo ma dan kari mogo la. Bana jugu ma dan kari mogo la. Anw mankutu duman n'o ye hine ni makari ani kotojogontala, ye, ni fen ma fara o kan bi, fen ma bo o la. Jamana nemogow aw nice. Aw minnu be dije na yan, ani minnu y'an ko lahar, ne b'aw walenumandon. Ne be Kibaru kanubaa n'a lafasabaab be fo. Kibaru kera yemahoronya sorblen sinsinbere ye. San 38, kalo 456, jumadon 1.976 kunnafonidi; aw ni fasobaara. An ka nzana do b'a fo ko yereyebara keko numan ni foli ka kan. Amadu Gani Kante, Abduayi Bari, Ala ka hine aw la; k'aw dayoro summa.

San 50 in kono, Maliden ye taabolo caman kolosi jamana in marabaawfe. Nka maa kodon be, i kobeedon te. Modibo Keyita min kera Mali marabaa folo ye, o y'an mara ni «RDA» hakilila ye san 8 kono. Aye barika don senekela, k'o sebekorosankorota. Ofisidinizeri kono, tubabuw tun be malakaamakilo 1 san senekelaw bolo tama 2 ni tila. Modibo Keyita y'o songo yelen ka se maliwari dorum 8 ma. A y'a bere ben tubabubaarakelaw ka soro cogoya

ma; walasa digi kana kejamanadenwa, k'a damine Kayi fo Kidali. Iziniw jora maloworo kama walasa ka malo songo ka lafasa. Malo songo tun ye kelen ye Mali fan b'ee fe.

Musa Tarawele fura Modibo Keyita k'o. Ale y'an mara ni «UDPM» hakilila ye san 23 kono. A fana yesene don ba la. Malo kilo kelen yelenna ka se maliwari dorum 16 ma. Do farala maloworo iziniw hake kan. Senekelaw ka kunfinya kelelana kera balikukan ye. Waribon sigira senekelaw togola n'o ye «BNDA» ye. Ka kesu «FDW» sigi, ani duguyiriwatow. Ka laban ka cakerminenw juru don senekelaw la san 5 kuntaala. Ka ojuruw kolosili bila «CAC» ka bolo kan. Ne b'aw ladonniya, ko Musa Tarawele ye juru koro bin senekelaw ye. San o san a tun be malosorla hanaw jansa Ofisidinizeri kono. A ye lakana sabati, k'a janto hadamadenw ni baganw ka kene ya la. A ye senekelaw ni baganmaralaw fara nogen kan ka ke jekuluba kelen ye, min welela tubabukan na ko «Chambre d'agriculture»; n'o ye Senekeso ko ye.

Alifa Umaru Konare ka mara kera demokarasi daminenye Mali kono. A ye jamana mara ni beejefangako hakilila ye. Senekelaw bilala u yere ma. Songo ma sigi senefen na tuguni. Izini dama min tun be jamana kono, caman datugura olu la. Sumaw, baganw ani jegew ma songo duman soro. Angereko tora juraw bolo. Alifa Umaru Konare y'a jira ko dugu o

dugu lakoliso kelen ka jo yen. O kera kenyereye lakolitigw ni juraw sangawulilen ye. Jatemine ma ke waribonw ka tonow cogoya la tuguni. Awew ni tonw yoboyabara. Be b'i da sago fo; o y'a bannen ye. Jekulu min tun be senekelaw ka jurukow nengabo n'o ye «CAC» ye, o cira bogobogo. Kamanagan kono, Ofisidinizeri senekelaw ye lafasalitonw sigi u yere la. Segizagon y'o ton do ye. O sigira walasa do na bo senekelaw ka segen jugu la. Segizagon nemogoba kera Sori Kulubali ye. Ale ye minisirya ke Modibo Keyita ni Musa Tarawele ka fangaw konona na. Senekelaw ka degun juguyara ka teme korolen hake kan. Ofisidinizeri senekelaw murutira; mugu cira lapon, ka laban ka mogo dow mine ka datugu.

Senekelaw kamana ganko jugu, u dabali banna ka taa a fe. U ye lafasaliton kura were sigi n'o ye Sinadekiye. Onemogoba kera Siyaka Kulubali ye ka bo Molodo Lafasi. Amadu Tumani Ture ye Mali mara, ka beejefangako hakilila don mogo koro ka furancelafanga konona na. A be fo ko bolo min ye si don mo na, k'o de b'a bogogo don. San 10 faligen, n'i ma falikan men, i na sirafara caman don. Amadu Tumani Ture ye kene yako jidi; sanko musow ni denmisenniw ta. Erelaw kalanna kene yako nasiraw la dugu be soro. Senekemansinko donna ba la, ka izini misenniw jo. Maloforo seneta tun ye taari 82.000 ye. Yanni san 2012 ce,

Ibrahima Baba Jara ka

jamanakuntigi y'a jira k'o bena caya ni taari 345.000 ye kosebe. Samiye ni tilema bee la foro ninnu be sene. Angerebore kelensongobora sefawari dorum 4.000 na ka ke 2.500 ye. Malo sannifeere daminen «OPAM» fe. Dabali be sen na, min b'a to malo be ke beesan ye. N'o ye bakurubasanni ko ye. Sabula senekelaw te jago nedon ka fen soro u ka senefen na. Dugu surunyana nogen na k'a sababu ke gitonbaw ye. Barasiw fana jora, ka ji walangata kungo kono malosene ni nakoda kama. Anw ka demokarasi te dower ye dunkafa ko. Sene taabolo kura sariya talen be dugukolo nafaboba raw lafasa. Sariyasen minnu b'a kono, olu labatoli be se ka ke sababu ye, ka basigi na senekelaw, baganmaralaw ani monikelaw la.

Ibrahima Baba Jara ka bo Surukutu (Jakura) Dogofiri, lapon,

Kalanko jigilatige be ka bonya denmansaw kan

Mali lakoliko gelevalen be kosebe denmansaw bolo bi, o ye geleya dan ye. U t'a don u bena min ke bilen. Sabula n'i den ma garijige soro ka taa goferenaman ka lakolisa do la fo kenyereyew ka lakoliso, o ye baara wulilen ye. O kalansoba dow ka san kelen kalanwari be se sefawari 60.000 ma. N'o musaka in se te denmansa min ye, o y'o den ka kalanko donnan ye nkalama na. A kerete n'i den filan ni saba b'o kalansobaw suguya la dun?

Taabolo kura min donna kalanko la ni faamaw m'a laje ka seginkorolen ma, walasa lakoliden caman ka se

kuka Bakisoro; anidipulomu were. N'o te taabolo in bena ke sababu ye lakoliden ka kalanw bila ka tungafetaa nengini. N'a fura lakoliden ka kalan ke ka se fo kalanso 12nanwa, seereyaseben masoro, oyedegun dan b'ee ye. Denbaya caman be nin kononafili kono. K'a ta san 1992 la ka se bi ma, Mali kalanko jaasira.

Kalanko kelen san o san ko salon ka fisa ninan ye. Faamaw k'a laje k'u kofile doonin faantanw na. N'o te Mali kalanko jigilatige be ka bonya ka taa a fe.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Binfagan ma se k'a ka baara ke ninan

Kaba binkorofagan min dira senekelaw ma salon n'a be wele «Kaba binkorofaga», o tun ka ni kosebe. A tun be bin faga ka bo kaba koro; o de koson senekela caman y'a san ninan. Nka geleyaba bora a ko la. O geleya kera sababu ye ka mogo dow ka kabaforo tine pewu.

Senekela mana binfagan ke k'a ka foro yoro min fiye, a b'o to yen folo ka fan were fiyebali makaran siyenniko la. Sabula a jigi be ko binfagan bena o yoro ne kasoro a ma siyen. Nka ni binfagan in ma ke numan ye, yanni senekela k'o don, o b'a soro bin yaadara kaban, kumbencogo te soro a la tuguni. O de ye senekela caman soro ninan. Dow ko «Kaba binkorofaga» in ma ni, dow ko a ka ni. A sosoli cayara senekela ni nogen ce.

Hali koori binkorofaga min be wele «Galansiperi», k'o fana ma se ka bin faga ninan i n'a fo a tun b'a ke cogo min na san temenenw na.

Dramani Sise ka bo Nogolaso, Sanzana komini na Kijan Sikaso

Angere juru

ka don nosenenaw fana na

Npiyeninna yan, samiye taabolo ka ni kosebe; sabula sanji be na, a nacogo fana ka ni.

O temenen kofe, ne be kuma angereko kan. Angerebore da diyara. A bore kelen ye sefawari dorum 2.500 ye. A b'i n'a fo angere dilan izini be Mali kono yan a dadiyakoju fe.

Tine don angere dadiyara kosebe, nka senekelaw ma lafiya angereko la folo de. Ne b'a nini jamana nemogow fe, ni angere be di kooriseneaw ni malosenenaw ma, do ka di nosenenaw fana ma. Jekulu fana ka laban ka sigi sen kan, angerewari mineni kama, i n'a fo kooriseneaw ta be ke cogo min na. N'o ma ke, Mali ka angereko te ke lafiya ye.

Nli angere jinginna dugu kono, mogo o mogo te koori sene, o te angere juru soro. Nka wari be nosenena minnu bolo, olu b'a san je la, ka don u ka nforow koro. Waije dun te soro nosenena be soro ka angere san. Anw ka yoro la, hali nengobo ni kooriforo t'i fe, i t'o juru soro.

Mami Jara ka bo Npiyeninna, Cemena komini na Bila

Yereta sanyelena najaew b'a to komindenw ka ke nogen fe

Mali ka yemahoronya soredon n'o ye setanburukalo tile 22 ye, o be ne hakili jingin korolenw na. Yanni wulakonokominiko ka sigi sen kan, arondiseman o arondiseman, o dugu be mogo tun bena n'u ka laadalafoliw ye, ka nena jeba ke komandan ka biroda la.

Nka kabini setaburukalo tile 22 foroba nena jeba lajora jamana kono, nena finye mogo mine u ka sigidaw la. Sisan komini cayara; konseyew ka kan ka laada in don ba la, walasa dugumogow ka nogen don, ani k'a don k'u be ye komini kelen mogo ye. N'o te kabini jamana ka yereta sanyelena najaew k'e dabilala, an bidew te nogen don, sanko ka foroba nena jeba ke nogen fe.

Isa Ba ka bo Kedugu, Dugabugu komini na, Kati

Kalankene N° 98nan :

Jamana Sariyasunba (2)

Tilayoro folo kōnkokow

An y'a jira ka teme ko tilayoro folo b'e boli jamanaden ka jamanadenya saratiw kan : a ka hakew n'a ka ketaw. Sariyasen 24 b'a kono. Bakurubafo la, an bena olu tereme aw ye.

Tilayoro folo kono, sariyasunba y'a jira ko hadamaden ye jo ye; a man kan dan ka kari a la, a farikolo la, a hakili la an'a ka hakew la. Jamanaden man fis a ni jamanaden ye sariya nekoro; fo ni min ye sariya soso. B'e ka kan horonya, danbe ani fasodenya la. Jamanadenya jate te ta fentigya ni fenntanya kan. A jate te mine siyako kan, ceya ni musoya, diineko walima politikko. Ni fasodenya sebenw b'i la, i ye maliden ye. Mogo si te se ka malidenya bosi i la n'i ni sariya be nogon fe.

Sariyasunba y'a jira ko maliden d'o ka d'o nimatcoro, k'a lajaba, k'a leebu, k'a danbe tige, o te ben. O konnen don fo ka se a dan na.

Jamanaden kelen o kelen, sango faso ka birifini be min kan, n'o ye danbetige lase maliden d'o ma, ka njuguya ke a la, k'a lajaba, k'a

mako sa, ko se b'a ye, sariyasunba ma dije n'o ye. O tigilamogo ni nangili ka kan.

Sariyasunba y'a yamaruya, ko maliden kelen-kelen b'e se k'a naniya jira fasoko la, k'a diyanyeko ke, ka don a sagoladiine na, an'a sagolaton, ka jekulu walima ton do sigi sen kan a ka nafa an'a jeñogonw ka nafa lafasali n'a lakanani kama. Fanga te se k'a bali o la, kuma te mogo were gansan ma. Nka a k'a jilaja ka baara ke sariya kono.

Sariyasunba y'a yamaruya maliden kelen-kelen ka taama jamana kono a sago la. Yoro min man'a diya jamana kono, a ka sigi yen.

A man kan fewu mogo ka dankari mogo ka du la, a bolofe, a ka denbaya an'a ka gundolakow.

Kunnafo dili mogow ma, sebenni na, dalakuma, ani k'i hakilila don mogow kun ma, o yamaruyal don sariyasunba fe nk'a ka ke sariya kono.

Faso ka kunnafonidilanw ; arajo, jabaranin, kunnafonisebenw , olu ye foroba ye. Maliden b'e

yamaruyal don k'i makone u la.

Seco ni d'enko nasiraw la, yamaruya be maliden b'e bolo ka ninini ke, ka dilanni ke, ka mabenii ke; k'a ka baara tono bo, kasoro a ma dankari sariya la. A man kan mogo were ka don a n'a ka baara tono ce, ka bin a kan, k'a sonya, k'a niyoro nanamu.

Sariyasunba y'a jira ko mogo te se ka nangi ko la, kasoro o ko masina ma kon sariya fe ka dan sigi a la. Jo te se ka mine mogo la fo ni kiiri tigera k'a jontanya.

Sariyasunba y'a yamaruya maliden b'e ka lafasabaga jini a yere la, sann'a ka kiiri hali ni se t'a ye. Ni mogo min be sariya ka bolo kan, i yamaruyal don k'i yere furake, walima ka taa i yere laje d'gotoroso la. Sariya ma fen o fen kon, o be se ka ks. A ma fen o fen yamaruya, o keli te wajibi ye. Wa mogo si man kan ka mogo diyagoya a ka jamana bila ka taa kokan, k'a sababu ke diineko ye, qanijajira, politikko walima siyako.

Mogo o mogo dije kono, n'i lajabara, k'a sababu ke diineko ye, politikko, siyawoloma, adw., Mali

b'i bisimila, ka jatigiya sabati i ye.

Sariyasunba ye tigiya daga maliden b'e ye. Fanga te se ka mogo si t'golafen bosi a la ten n'a ma fen bila a kunkoro, k'a kunmabo, kuma te mogo were gansan ma.

Sigida lamini lakanani ye diyagoya ye maliden b'e kan. B'e ka kan ni sigiyoro saniman ye. Sigiyoro latinebaga b'e ni nangili ka kan.

Ala kan'a ke ni kasaara binna jamana kan, wulikajo y'o la diyagoya ye jamanaden b'e kan.

Kalan, ladamu, baara, siso, tulonkeyoro, keneysaso ani mogoya josenw, nin b'e lasoroli ka kan ka latige jamana fe jamanadenw ye, k'u lakodon.

Kalan ye jamanaden ka hake do ye jamana kan. Jamana ka kan k'a den b'e deme ka bo kunfinya la Sariyasunba y'a jira ko kalan ka ke forobakalansow la fu, a te sara. Wa o hukumu kono, kalan ye diyagoya ye jamanaden b'e kan. Mali forobakalansow la, kalan sigilen te diine si kalanni kan. Kalansow ka kan b'e ye, i kera diine o diine na.

Sariyasunba ye sendikako yamaruya baarakela suguya b'e ye walasa u ka se k'u ka nafaw lakana. Baarabila, n'o ye «gerewu» ye, o lakodon don sariyasunba fe.

Faso lakanani ye diyagoya ye jamanaden kelen-kelen b'e kan. B'e lajelen ka nafa ninini, ka lenpo sara, saalenw, ka ye forobakenew kan, k'i jeniyorofin i seko damajira la, o ye fasodennumanya wale ye min nininen don maliden b'e fe, k'a geleya kosebe.

Dunan minnu be Mali kono, a nininen don olu fe u ka sariyasunba labato a neima, n'u y'o ke, ko t'u la fanga fanfe.

Mahamadu Konta

Dukene N° 73nan :

Denmisenninw ka hake (2)

Benkan ka jesin dije denmisennw ka hakew dantigeli n'u lakanani ma: O benkan sebenna ka ke ni dakunw ye :

Nebila kelen ye, Tilayoro saba ani sariyasen 54.

Nebila b'a jira ko benkan in be tali ke jamana yemahoronyalenw ka tonba sariya kono kono la ani hadamadenw ka hakew dantigelsebenw sariyaw kono kono min labenna san 1948.

Nebila in kono, a nininen don jamanaw fe, jamanajemogo ani jamanadenw, u k'u sebe don denmisenninw lamocogo numan ma : k'u lamo ben ni lafiya kono, k'u lamo danbe kono, kotoncotala, kelenya, nognedeme, laadaw matrafali, ani seko ni d'enko. Dije jamana ka nognedeme, o kofolen be nebila in k'a jira ko denmisennin ka jenamaya te sabati fo ni jamanaw y'u tige di nognon ma.

Tigeda folo : Ale b'a ta sariyasen 1 la ka se 41 nan ma.

Denmisenninw ka hakew bolodalen b'a kono. U be ko minnu wajibya jamana kan, nemogow ani jamanadenw olu fana teremenen b'a kono.

Tigeda filanan : Ale b'a ta sariyasen 42 nan na, ka se 45nan

ma. Denmisenninw ka Benkan in ka kan ka labato cogo min na, jamanan fe, o saratiw, ale be kuma o kan.

Tigeda sabanan : Ale b'a ta sariyasen 46nan na ka se 54nan ma.

Denmisenninw togolabekan, keli sariya ye k'a boli dije jamana horonyalen b'e kono, ale be boli o kan.

Benkan in ka jate la, : bunadamen min si ma teme san 18 kan, o be jate denmisennin ye, fo n'o y'a soro jamana sariya ye balikuya latige ka kon san 18 ne.

Benkan in ye hake bakuruba saba lakodon denmisennw ye :

1 - Baloli hake - 2 - Yiriwali smroli hake - 3 lakana soro hake - 4 - k'i sen don i yere yiriwali la hake.

Benkan in ye mun fo baloli hake soro kan? Dije denmisennin b'e ka kan ni hake minnu ye walasa u ka se ka balo, faamadenya ni faantandenya t'o la, a mana geleya cogo o cogo siyoro soro ye, dumuni soro, ani furakeli lasoro.

Benkan in ye mun fo yiriwali hake soro kan? Denmisennin mako be fen minnu na walasa a be bo a yere la, ka mogoninfina sira numan ta,

o b'e y'a yiriwali hakew ye. Kalanko b'o la, tulonw keli ani yerediyabokow, kunnafoniw soro dijelatige taabolow kan, k'i miiri k'i taasi i yere ye ani diineko nin b'e lajelen mana sabati denmisennin ye o y'a ka yiriwali hakew soro leye a fe.

Benkan in ye mun fo lakana hake soro kan?

Lakana hake matarafali b'a to denmisennin b'e kisi dantemewalew ma, bolokofemogoya, nj denkerewe, ani denmisennin bilali baarafin na k'a tonbo kasoro a si ma se baarafin keli ye. Denmisennin mana kisi nin dantewale ninnu ma o y'a ka lakana hake sabatilen ye.

Benkan in ye mun fo denmisennin ka hakew kan minnu b'a to a sen be don a yere ka nena maya sabatili la? Sen donni hakew b'a to denmisennin k'a ka keta don, k'a joyoro fa du kono, sigidala, a n'a tonogonw ce la. O la a be se k'a fela fo, k'a feko jira, ka don jekuluw la. N'a be korobaya ka surunya balikuya la, a ka kan k'a farikolo cogoya don, laadalakow ani hadamadenya taabolo caman waleya a k'a ta n'a bila don ko caman na.

Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo

kanw kunnafonisabenw

baarada kuntigi

Janze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefoni: 20-21-21-04

Kibaru Bugufiye Bosola

Bamako - Mali

Sebennijekulu

Mahamadu Konta,

Dokala Yusufu Jara

Labugunyoro : Kibaru gafedilan

baarada

Bolen hake 16 000

Dənkilidala Sese Daramé : saya man gelén fo donsebaliya

Sese Daramé ka saya kibaru jugu cunna məgōw kan arabadon setanburukalo tile 15 san 2010, nəgə kanne 10nan waati la. A kera dabalibanko dan bəe ye nin don in na. Sese bəo nənajekoyor la Moritani jamana na, a tora sirabakankaasara la kilometre 5 yann'i ka se Sébabugu, i temenen ko Jemaa na k'i kundalen to Jijenin kan. Məbili pine dəo cira k'a yelema n'u məgo 5 ye. Sese tora a la, məgo 4 tə sebekor joginna. Olu ka furakeli kun fəlo taara ke Jemaa dəgotoroso la.

Kabini kunnafoni dara Jemaa faamaw tulo kan, yen perefe dankan Napori Bagayoko ni jamaba wulila k'u kunda sirabakankasaara in keyor kan. Olu yərə de kera sababu ye ka məgo joginnenw lase Jemaa dəgotoroso la; kasorø ka Sese Daramé su lase Bamako. Saya man gelén fo donsebaliya. Sese Daramé fatura. A ye nənafin bila a somogow n'a kanubaaw la Mali kono an'a kókan. Sese, Ala ka lahara sən sumā i la!

Fatimata Daramé n'a bə wele Sese, a ma tun ka di məgōw ye bi kosebe nənajeko la. Məgo caman tun b'a wele ka na nənajek' k'u fe; dəw fana tun b'a wele sumuw na. Sese daramé tun te fama boli ma «Afiricable» ni «ORTM» televisionow la. A ye kaseti fila bo; olu ye «A' ye n dəmə» ani / «Mogoya» ye.

A' ye n dəmə bora san 2006 waati la. O kera sababu ye ka Sese

Sese Daramé ye nənafin bila a kanubaaw la

Daramé sangawuli yərəniñ kelen. O san kelen na, nənajekela nanaw bə. to ka jansa ni kupu miñ y'e n'o ye «Tamani» ye, Sese Daramé y'o soro. Arajo «RFI» bə nəgondanba min boloda nənajekelaw ni nəgōn ce, Sese Daramé tun bə k'a fili. o kene

kan ninan. O ye nəgondan ye, min sigira se kan kabini san 1981. A bə ke sababu ye ka nənajekelaw togo, ani k'u ka soro yiriwa u ka baara kono na. Arajo «RFI» ka kupu in soro ye wasolakoba ye dənkilidalaw bolo. Sabula məgo min

mana a ta, o b'a jira k'o ye dənkilidala nana ye. O bə lakodən dijə fan tan ni naani na.

Misali la Mali dənkilidala ninnu delila ka Arajo «RFI» ka kupu ta olu ye Nahawa Dunbiya, Habibu Koyite, Amadu ni Mariyamu, Worokiya Tarawele, Idirisa Sumaworo. Tikeni Ja Fakoli ye Kidiwarika ye; Dije Awali ye Senegalika ye; Ceka ye Kapuwerika ye.

Sese Daramé bangera Muruja, Nara serekili la. A məennna dənkililamine na Babani Kone nəfə. Dənkilidala denmisən minnu farala nəgōn kan ka ke nənajekelaw ye, Sese Daramé tun b'o la. Olu demebaa u ka bāaraw la, o tun ye Babani Kone n'a furuce ye. O dənkilidala denmisən caman labanna ka k'a damana nənajekela ye. Kumalusurunya la, u kera u damana kotigi ye. Sese Daramé y'a ka kaseti fila bo san 4 kono. O kaseti fila ninnu dərən kera sababu ye ni Sese Daramé togo ye kəbaw ni babaw tige Mali kono nənajeko la. Wa mandiya min tun b'a kan nənajekənew kan o tun te dəcən yə. A yecogo an'a ka koketaw tun bənen b'a kanubaaw ma kosebe. Sese Daramé kan tun ka di, a ka dənkiliw bə don məgōw fe. A ka kaseti bəlenw kera məgōw ni dungs ye; o de koson a ma fama nənajew ma Mali kono, Kidiwari, fo ka se Faransi ma.

Yusufu Dunbiya
Dəkala Yusufu Jara

San temenen ntolatanko jatew

N'i ye jateminke, ninan ntolatanko kan an ka jamana kono, 2009 - 2010 in kono, i b'a ye k'an ka ntolatantonw ka baara ma sabati u bolo kosebe : Sitadi kera nanaminenjana ka soro bəe tun bə Joliba de la. Məgōw tun hakili b'a la ko Joliba ma taa nə nənan Afiriki ntolatantonw ka nəgōnkunbenba la, nk'a ma se ka taa yərə jan, sisan a kelen bə k'a wasa don Kupu Kafu la.

Ereyamli tun famana Kupudimali ma, ninan ale sea k'o ta. CSK tun ma deli ka se Kupudemali finali la fəlo, ninan o kera wa a fana sen bəna don Afiriki ntolatantonw ka nəgōndanw na. Sobe tun bə ka Mali joyorfa ninan Kupu Kafu la, ale fana desera sira la. J.A ani ASKO, olu y'u disi da belebelew la ninan; U sera ka u gosi yere tuma dəw la.

Bakurubaf la, an bə se k'a fo ko ninan Mali kono ntolatanw senfə, ani Afiriki taw, an ka tənw ma

manamana gosi kosebe. Sitadi Maliyen kelen ka Kupu Kafu ta san 2008 - 2009, u ka ntolatanna 10 ni k'o, taara kókan warinini na. Sitadi wajibiyara ka məgo kuraw nini. O məgo kuraw ma se ka taa nə Kupu Kafu la. Sanpuyonna fana damine n'a cəmance gəleyara u ma. U tun y'u jigi da Kupudimali min fana kan, Ereyali y'u gosi k'u sen bə o la.

Nin bəe bə senna fənogonkōw fana tun bə Sitadi Maliyen kono. U n'u ka degeikaraməgo Jibirilu Daramé kələla, o y'a sen bo. Tən nəməgōw sigili fana nəgōn samasama cayara. Nka nin gəleyaw n'u ta bəe, Sitadi Maliyen sera ka ke Mali Sanpiyon ye. Kolosilikelaw y'a jira ko Sitadi Maliyen fanga ye min ye : ntolatanko la, n'u bə je k'u nəniya ke kelen ye, kələ ni farafaraliw t'a to u nəniya kana ke kelen ye.

Fən min ye Joliba ye, lanini ma se ka sabati, hali n'o y'a soro labən

caman kera ani cesiriw, nka baaraw kera tokaje ye. Mali kono, Joliba ye setigi ntolatanton ye, nafoloko la nai nəməgōko. Wa ntolatanna hake min b'u bolo, o ka ca ni ton to bəe ta ye, wa u bə mako min nə u ka farikolonenajelaw ye, tow tə se o la. Nka Joliba cərəkəlen don baara kəcogo numan na, labe

nw tə kə ni hakili ye tuma bəe. Lanini ni nəniyaw tə fan kelen fe tuma dəw la fən bəe ka ca, u t'don u b'a kəcogo min na. Lanini

Joliba ma Kupudimali soro, a ma ke sanpiyon ye, kasorø u ye san saba tugu nəgōn na sanpiyonla 2007, 2008, 2009. Lanini fana ta tun b'u la fo ka taa se don laban ma.

An bəe ka fo ko Ereyali kununna bawo, a sera ka Mali ka yəremahoronya san bi duurunaw Kupu ta. Nin y'a k'a Kupudimali tali siye 10 nan ye. O bə ke sababu ye a ka Mali joyorfa Afiriki ntolatantonw

ka nəgondan na san 2010 - 2014 kono. SOBE bora fadenkené kan san 2009-2010 in kono, ka Mali jo

yərə fa Kupu Kafu la, nk'a ma taa yərə jan. A ye saralonkaw gosi k'olu sen boko filan na, a ni Luwandakaw ta kera 0 ni 0 ye Bamako yan. Komasegin na, olu y'a gosi 4 ni 0. Kabini o kera so jiginna, hali Mali kono yan, Kupudimali fara sanpiyonna kan, a ma se ka woyo yələn.

Ntolatton fila bə Bamako yan, san 2009 - 2010 kono, olu de farinyara kosebe,

u taara nə, bawo u ka buguri be belebele ninnu bəe ton na. O ye J. A ni ASKO ye.

Nka komi, u ka ntolanna man ca, nafol bəre t'u bolo, lafasabaga fangama caman t'u k'o, o de y'a kə u wulila ni fanga farinya ni teliya min ye, u ma se ka laban n'o ye.

Modibo Nama Tarawele
Mahamadu Konta